

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Stichting voor speciaal onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 25 mei 2020

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag Zeeland (SSOGGZ). We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Na veel wisselingen bij bestuur en schooldirecties heeft het bestuur van SSOGGZ ervoor gezorgd dat er weer stabiliteit is in de aansturing. Het bestuur en zijn scholen werken met veel anderen samen om het onderwijs zo goed mogelijk vorm te geven. Ook slagen zij erin om leerlingen de best mogelijke (zorg)ondersteuning te geven.

De leraren werken met veel plezier bij SSOGGZ. Zij krijgen van het bestuur voldoende tijd en gelegenheid om beter te worden in hun vak. Het bestuur en de schoolleiders zorgen voor een open werksfeer waarbinnen iedereen elkaar gemakkelijk aanspreekt, samenwerkt en met elkaar werkt aan verbetering.

Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.

Wat moet beter?

SO Eben-Haëzer geeft les aan twee groepen op een ander schooladres. Daar zitten ook leerlingen van een reguliere school voor basisonderwijs en daarom moet het bestuur dat adres ook registreren als nevenvestiging van het brin van SO Eben-Haëzer (26NE).

Wat kan beter?

SSOGGZ heeft de organisatiestructuur weer op orde gebracht. Het bestuur kan zich nu gaan richten op de inhoudelijke ontwikkeling.

Het bestuur kan de buitenwereld beter informeren over zijn kwaliteit en de behaalde schoolresultaten. In de schoolgids heeft de school hierover wel informatie opgenomen maar die kan uitgebreider worden toegelicht. Het is niet duidelijk of de behaalde resultaten zijn wat de school ervan verwachtte.

**Bestuur: Stichting voor Speciaal
Onderwijs op Gereformeerde
Grondslag Zeeland**
Bestuursnummer: 84151

Aantal scholen onder bestuur: 3

Totaal aantal leerlingen: 179
(Teldatum: 1 oktober 2019)

Lijst met onderzochte scholen:
04EW|C1 School voor SBO, Samuël
26NE|OKE 01|SO Eben-Haëzer
26NE|OKE 02|VSO Eben-Haëzer

BRIN:
- 04EW
- 26NE

Wij vinden dat het bestuur in de volgende bestuursverslagen meer aandacht kan geven aan de voorgeschreven uitsplitsing van de meerjarenbegroting in de continuïteitsparagraaf en aan de verantwoording over de inzet van de ontvangen middelen voor passend onderwijs van het samenwerkingsverband.

Wij raden de intern toezichthouder aan om in zijn verslag meer inzicht te geven over zijn handelen en de resultaten die dat oplevert.

Vervolg

Het vierjaarlijks onderzoek naar bestuur en scholen bij Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag Zeeland geeft ons geen aanleiding om het toezicht te intensiveren. Het bestuur krijgt in principe over vier jaar weer een inspectieonderzoek. Voor de scholen bestaat de mogelijkheid dat zij binnen die vier jaar worden geselecteerd voor een stelselonderzoek. Ook kan de jaarlijkse prestatieanalyse risico's laten zien die nader onderzoek op een school nodig maken. Daarover nemen we dan contact op met het bestuur.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	8
3.	Resultaten verificatieonderzoek	14
	3.1. School voor SBO, Samuël	14
	3.2. SO Eben-Haëzer	15
	3.3. VSO Eben-Haëzer	17
4.	Reactie van het bestuur	19

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in januari 2020 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Zeeland (SSOGGZ). In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

We doen niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur. Ook onderzoeken we de onderwijskwaliteit van de scholen waarvoor het bestuur verantwoordelijk is. Alleen dan kunnen we de standaard Kwaliteitszorg en ambitie beoordelen. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

Op schoolniveau hebben we verificatieonderzoeken uitgevoerd bij de drie scholen van SSOGGZ, namelijk bij: School voor SBO Samuël, SO Eben-Haëzer en VSO Eben-Haëzer. Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau. We voeren deze in de eerste plaats uit om vast te

stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie Voldoende is. Het onderzoek laat zien of het bestuur voldoende informatie heeft over de scholen en of sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. We selecteren en onderzoeken standaarden uit ons onderzoekskader die een relatie hebben met de beleidsthema's van het bestuur. Verificatieonderzoeken geven ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de scholen. Naast de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie onderzochten we twee standaarden uit het gebied Onderwijsproces, namelijk Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) en Samenwerking (OP6).

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij de scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

School	Verificatie		
	1	2	3
Onderwijsproces			
OP2 Zicht op ontwikkeling <en begeleiding>	•	•	•
OP6 Samenwerking	•		•
Kwaliteitszorg en ambitie			
KA1 Kwaliteitszorg	•		•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•	•	

1. 04EW|C1 School voor SBO, Samuël, 2. 26NE|OKE 01|SO Eben-Haëzer, 3. 26NE|OKE 02|VSO Eben-Haëzer.

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. Op bestuursniveau hebben we gesprekken gevoerd met de bestuurder, met een afvaardiging van de raad van toezicht en een afvaardiging van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

Op schoolniveau spraken we met de schoolleiders, de commissie voor de begeleiding, voerden we gesprekken met een vertegenwoordiging van teamleden van de School voor SBO, Samuël en van het so en vso van de Eben-Haëzer. Ook hebben we verschillende lessen bezocht.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden, vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht.

- Aanwezigheid schoolgids artikel 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage artikel 13, lid 1 onder e, in samenhang met artikel 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld artikel 4b, WPO en artikel 5, WEC.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. Er zijn geen signalen over SSOGGZ en de scholen bij ons binnengekomen die opvolging vereisen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken bij respectievelijk School voor SBO, Samuël, SO Eben-Haëzer en VSO Eben-Haëzer. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen. Daarnaast staat hierin in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Alle standaarden van het gebied Kwaliteitszorg en ambitie beoordelen we als Voldoende. De sturing op kwaliteit is dan ook op orde.

Het beeld dat het bestuur zich heeft gevormd over de kwaliteit van het onderwijs op de scholen komt voldoende overeen met ons beeld. De beleidsvoornemens en verbeteractiviteiten zijn bovendien op het niveau van de scholen duidelijk zichtbaar.

Wij zien op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van het bestuur binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. Ook het financieel beheer is in orde. Hiermee voldoet het bestuur aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

De standaard Kwaliteitszorg waarderen we als Voldoende. Het bestuur heeft een systeem ingericht waarmee het de kwaliteit van zijn scholen kan meten en borgen.

Het bestuur heeft recent zijn organisatie anders ingericht. De taken en verantwoordelijkheden van de raad van toezicht, bestuurder en schoolmanagement zijn nu helder belegd. Het stelsel van kwaliteitszorg bestaat uit een bestuursplan op hoofdlijnen. De uitwerking daarvan in een concreet meerjarenplan en jaarplannen is belegd bij het schoolmanagement. Het bestuur heeft zicht op de kwaliteit van zijn scholen. Het stelsel van kwaliteitszorg werkt op schoolniveau zichtbaar door. De raad van toezicht werkt met een overzicht waarin prestatie-indicatoren zijn opgenomen. Daarmee bewaakt hij de voortgang op de voorgenomen plannen.

Een volgende stap in de ontwikkeling is de aanscherping van de verschillende onderdelen van het stelsel van kwaliteitszorg om meer

samenhang te creëren. Het bestuur is van plan de managementrapportages door te ontwikkelen waardoor de schoolleiders zich beter kunnen verantwoorden over de ontwikkelingen binnen de school. Daarnaast zal de bestuurder zich in de nabije toekomst ook meer gaan richten op de sturing ten aanzien van onderwijsinhoudelijke aspecten. Op de School voor SBO, Samuël is een mooi voorbeeld beschikbaar van de uitwerking van het kwaliteitszorgbeleid. Per onderwerp is een invulling gegeven aan het beleid en de beschikbare informatie is overzichtelijk en toegankelijk. Wellicht kan het bestuur dat als uitgangspunt hanteren voor een dergelijke werkwijze op bestuursniveau.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

De kwaliteitscultuur van SSOGGZ is in orde. Het bestuur hanteert de code goed bestuur in het primair onderwijs en heeft in zijn handboek *governance* aanvullingen beschreven voor dit specifieke bestuur. De betrokkenen zijn zich voldoende bewust van de omslag naar *governance* en zijn bezig met de inrichting daarvan. Ook geven zij er blijk van zich bewust te zijn van de professionalisering die daarvoor nodig is. Het bestuur spant zich in voor kennisdeling en expertisebevordering binnen hun landelijke vereniging en daarbuiten. De raad van toezicht heeft aangegeven uit te willen breiden met leden die meer kennis hebben van onderwijskundige en financiële zaken.

Er heerst een professionele cultuur onder het personeel van SSOGGZ. Dat blijkt uit een enorme betrokkenheid van iedereen bij de leerlingen en de wil om het onderwijs (en de zorg) te optimaliseren. Bij het werken aan continue kwaliteitsverbetering zijn alle geledingen betrokken, ieder vanuit een eigen rol en verantwoordelijkheid.

Op de scholen merkten we in de gesprekken die we voerden dat de afzonderlijke teams veel werken aan professionalisering en de eigen ontwikkeling. Dit vindt plaats door bijvoorbeeld ervaringen te delen en lid te zijn van werkgroepen. Een kans voor het bestuur is om de aanwezige expertise inzichtelijk te maken voor alle personeelsleden en om meer team- en/of schooloverstijgend kennis te delen. Daarnaast is het goed om op te merken dat de verschillende teams zich verantwoordelijk voelen en de verantwoordelijkheid ook nemen om de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van de leerlingen te waarborgen. Dat is vooral gebleken in de periode met veel wisselingen in de aansturing.

Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

De standaard Verantwoording en dialoog beoordelen we als Voldoende. Tussen bestuur en de scholen, tussen het uitvoerend en toezichthoudend deel van het bestuur en tussen bestuur en gemeenschappelijke medezeggenschapsraad vinden structureel overlegmomenten plaats. Het personeel van SSOGGZ is een

gesprekspartner met veel verschillende partijen en zoekt proactief de dialoog om voor een optimale onderwijssituatie zorg te dragen.

In dit kader, met name als het gaat over de dialoog in relatie tot de ontwikkeling van de scholen, is het verontrustend om op te merken dat de huisvestingsproblematiek nog steeds niet is opgelost. Sterker nog, er is nauwelijks tot geen voortgang te constateren. Het bestuur gaat steeds het gesprek aan met de gemeente Kapelle en geeft daarbij de urgentie aan. Ten eerste ontstaan er wachtlijsten omdat leerlingen niet geplaatst kunnen worden door ruimtegebrek. Ten tweede is er urgentie op het gebied van veiligheid. De gangen zijn overvol en er is een duidelijk gebrek aan ruimte in en om het gebouw. Op de gangen vinden bovendien ook onderwijsactiviteiten plaats, wat risico's met zich meebrengt voor zowel de veiligheid als de kwaliteit van het onderwijs.

In het jaarverslag kan het bestuur zich beter verantwoorden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. Daarnaast kan in de schoolgidsen ook meer aandacht worden besteed aan de gerealiseerde onderwijskwaliteit en de mate van tevredenheid over de opbrengsten. Daar is nu in bescheiden vorm aandacht voor.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het financieel beheer op de standaarden voor financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid. Voor financieel beheer hanteren wij alleen de oordelen Voldoende en Onvoldoende. Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is.

De standaard Financieel beheer beoordelen wij als Voldoende, omdat zowel de financiële Continuïteit als de Rechtmatigheid Voldoende zijn.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In navolgende tabel is de financiële ontwikkeling van het bestuur te zien. Dit is de ontwikkeling van de afgelopen drie jaar en de begroting voor de komende drie jaar, gebaseerd op de jaarverslaggeving van het bestuur.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	4,87	5,54	5,10	4,78	5,01	5,20
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,84	0,86	0,85	0,84	0,84	0,85
Weerstandsvermogen	< 5%	52,2%	49,7%	44,8%	40,4%	40,7%	41,7%
Huisvestingsratio	> 10%	3,2%	2,6%	2,6%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	0,2%	1,1%	-3,0%	-2,5%	1,3%	0,8%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als Voldoende. De tabel geeft geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigt dat beeld. Het bestuur heeft voldoende vermogen om het verwachte negatief resultaat over 2019 op te vangen.

Continuïteitsparagraaf

De in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo artikel 4, lid 4) voorgeschreven elementen uit de continuïteitsparagraaf zijn aanwezig in het bestuursverslag. De meerjarenbegroting dient daarbij volgens een vaste onderverdeling en uitsplitsing te zijn opgenomen. Wij hebben in de balans echter gezien dat een uitsplitsing van het publieke eigen vermogen naar algemene reserves en bestemmingsreserves ontbreekt. Wij vragen het bestuur om voortaan in het bestuursverslag hieraan meer aandacht te geven.

Verslag intern toezichthouder

Het intern toezichthoudend orgaan moet in het bestuursverslag verantwoording afleggen over zijn handelen en de resultaten die dat opleverde. De intern toezichthouder heeft in zijn verslag wel taken benoemd maar kan aan zijn stakeholders meer inzicht geven over zijn handelen en de resultaten die dat oplevert door ook de gespreksonderwerpen met het College van Bestuur te benoemen en nader toe te lichten. Wij vragen de intern toezichthouder om voortaan in zijn verslag hieraan meer aandacht te geven.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen we dat het geld efficiënt wordt besteed en dat het geld ten goede komt aan de door het bestuur gestelde doelen. We verwachten dat die doelen bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs en dat deze duidelijk zijn toegelicht in het bestuursverslag. Bij ons onderzoek kwam het volgende onderwerp aan de orde:

Besteding middelen passend onderwijs

Voor passend onderwijs ontving het bestuur in 2018 geld van het samenwerkingsverband. Naast verantwoording aan het samenwerkingsverband over de inzet van dit geld, is het belangrijk dat het bestuur ook in het eigen bestuursverslag laat zien hoe dit geld is ingezet. Dit komt tegemoet aan een breed levende maatschappelijke behoefte. Het bestuur laat in het bestuursverslag 2018 niet volledig zien hoe het geld voor passend onderwijs is besteed. Wij verwachten daarom dat het bestuur in de volgende bestuursverslagen meer aandacht geeft aan hoe ze dit geld voor extra ondersteuning inzet en welke resultaten ze ermee bereikt.

Financiële rechtmatigheid

Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
School		
26NE OKE 01 SO Eben-Haëzer Overige wettelijke vereisten Twee groepen van het so zijn gehuisvest in gebouw 't Kleine Honk in Kapelle. Ook groepen van de reguliere school voor basisonderwijs, de Juliana van Stolbergschool, zijn daar gehuisvest. De school heeft het adres niet geregistreerd als nevenvestiging bij DUO en voldoet daarmee niet aan artikel 76a van de WEC.	Het bestuur vraagt zo spoedig mogelijk maar in ieder geval vóór 1 februari 2021 registratie van deze onderwijslocatie als nevenvestiging aan en informeert ons vóór 1 oktober 2020 over de status van deze aanvraag.	Wij controleren de aanvraag van de onderwijslocatie als nevenvestiging.

3. Resultaten verificatieonderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de verificatieonderzoeken.

3.1. School voor SBO, Samuël

Onderwijsproces	O	V	G
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	
OP6 Samenwerking			✓

De standaard Zicht op ontwikkeling (OP2) hebben we als Voldoende beoordeeld. De ontwikkelingsperspectieven (OPP's) voldoen aan datgene wat verwacht wordt van OPP's in het SBO. Positief om te vermelden is dat deze bij de afdeling SBO+ uitgebreid worden met een gedeelte over de sociaal-emotionele ontwikkeling. Een kans voor de school is om dit door te voeren bij alle leerlingen, daarbij ook rekening houdend met de veranderende leerlingpopulatie.

De standaard Samenwerking (OP6) waarderen wij als Goed. Het team van School voor SBO Samuël spant zich nadrukkelijk in voor het bevorderen van een goede samenwerking met alle partijen waar de school mee te maken heeft. De directie en het team zoeken proactief de dialoog op. Een mooi voorbeeld hiervan is het traject ouderparticipatie 3.0 dat de afgelopen jaren is gevolgd. De ouders met wie wij hebben gesproken, beaamden dat dit traject succesvol is verlopen met als resultaat dat de ouderbetrokkenheid verbeterd is. Toch liggen ook hier nog kansen; zo kan de uitwisseling van kennis en expertise met de directe collega's van het (v)so meer plaatsvinden.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			✓
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

De standaard Kwaliteitszorg (KA1) hebben wij met een Goed gewaardeerd. De schoolleiding heeft een eigen, ambachtelijk, stelsel van kwaliteitszorg opgezet dat sterk is in het cyclisch agenderen, evalueren, bewaken en borgen van alle kwaliteitsaspecten van het onderwijsproces. De school heeft hierbij het onderzoekskader van de inspectie gekoppeld aan schoolspecifieke normen, dit alles vastgelegd in een kwaliteitshandboek. Dit stelsel is ook zo ingericht dat het helder en duidelijk is; iedereen kan hier snel mee overweg.

Ook de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) is door ons gewaardeerd met Goed. Het team en de schoolleiding werken vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling aan de gezamenlijke missie van de school: "Gewoon waar het kan, speciaal waar het moet". En dit doen zij vanuit een professionele cultuur waarin blijven ontwikkelen centraal staat. Zo zijn er, als voorbeeld, diverse werkgroepen en scholingen en worden nieuwe werknemers goed begeleid.

De standaard Verantwoording en dialoog (KA3) is als Voldoende beoordeeld. De School voor SBO, Samuël voldoet hier aan wat in de bijbehorende standaard is omschreven. Wel mag de inhoud van de schoolgids meer en meer uitgebreide informatie bevatten over de resultaten van het onderwijs.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.2. SO Eben-Haëzer

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	

De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) beoordelen we als Voldoende.

Voor alle leerlingen heeft SO Eben-Haëzer een ontwikkelingsperspectief (OPP) vastgesteld dat voldoet aan de wettelijke eisen. Het OPP bevat alle wettelijk verplichte onderdelen en biedt voldoende informatie voor leraren om het onderwijs vorm te geven naar de behoeften van leerlingen. Ook toont de school aan, het handelingsdeel in overeenstemming met ouders te hebben vastgesteld.

De school kan het format van het OPP verbeteren om meer overzicht te creëren. Nu staan verschillende onderdelen verspreid in het document en is soms niet helder genoeg wat de belangrijkste aandachtspunten zijn voor de inrichting van het meest passende onderwijsaanbod. Daarnaast kan de onderbouwing voor de keuze van het uitstroomperspectief beter worden geëxpliciteerd.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>se</i>
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

In het verificatieonderzoek beoordelen wij de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) als Goed en Verantwoording en dialoog (KA3) als voldoende.

Bij SSOGGZ en zijn scholen is duidelijk sprake van een professionele kwaliteitscultuur. Ondanks de vele wisselingen in aansturing van de laatste jaren heeft het team van Eben-Haëzer de kwaliteit van haar onderwijs niet alleen weten te waarborgen, maar ook te versterken. Teamleden zijn resultaatgericht en werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van het onderwijs. Er is sprake van goede samenwerking tussen teamleden onderling maar ook met zorgverleners en andere partijen (zie ook OP6 in paragraaf 3.1). Met de veranderende leerlingenpopulatie ziet de school de zorgbehoefte van leerlingen toenemen. Om ook die groep goed onderwijs (en (zorg)ondersteuning) te kunnen bieden, is er extra scholing om de expertise te vergroten op het gebied van psychiatrische problematiek en moeilijk verstaanbaar gedrag.

Eben-Haëzer voldoet aan de eisen voor de standaard Verantwoording en dialoog. De school zorgt voor een goede dialoog met verschillende betrokkenen. Wel mag de inhoud van de schoolgids meer toelichting bevatten over de resultaten van het onderwijs en de effecten van verbeteractiviteiten.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen voor de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wel is gebleken dat twee groepen van SO Eben-Haëzer zijn gehuisvest in een ander gebouw, samen met een reguliere school voor basisonderwijs. Die onderwijslocatie is niet geregistreerd als nevenvestiging, terwijl dat wel zou moeten omdat er meer scholen onder één dak zijn gehuisvest (zie ook Notitie nevenvestigingen van de inspectie van november 2013). De school voldoet daarom niet aan artikel 76a van de WEC; het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht.

3.3. VSO Eben-Haëzer

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	
OP6 Samenwerking			✍

De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) beoordelen we als Voldoende. Voor alle leerlingen heeft VSO Eben-Haëzer een ontwikkelingsperspectief (OPP) vastgesteld dat voldoet aan de wettelijke eisen. Het OPP bevat alle wettelijk verplichte onderdelen en biedt voldoende informatie voor leraren om het onderwijs vorm te geven naar de behoeften van leerlingen. Ook toont de school aan het handelingsdeel in overeenstemming met ouders te hebben vastgesteld.

De school kan het format van het OPP verbeteren om meer overzicht te creëren. Nu staan verschillende onderdelen verspreid in het document en is soms niet helder genoeg wat de belangrijkste aandachtspunten zijn voor de inrichting van het meest passende onderwijsaanbod. Daarnaast kan de onderbouwing voor de keuze van het uitstroomperspectief beter worden geëxpliciteerd.

De standaard Samenwerking (OP6) waarderen wij als Goed. Eben-Haëzer heeft met veel partijen een goede samenwerking. Er is veel en intensief overleg met verschillende gesprekspartners, waarbij de school erin slaagt om proactief vanuit kansen en positiviteit de leerlingen te kunnen bieden wat nodig is voor een optimale ontwikkeling. Er is sprake van korte lijnen, zowel binnen de organisatie als daarbuiten, met ouders, therapeuten, zorgaanbieders, gemeente en andere instanties. De school stelt daadwerkelijk de leerling centraal en slaagt erin samen met andere partijen de best mogelijke begeleiding te bieden voor zowel onderwijs als zorg. VSO Eben-Haëzer is bezig de stage en praktijkvorming beter vorm te geven in haar leerlijn. Daartoe is ook een mooie samenwerking tot stand gebracht met een school voor praktijkonderwijs.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	

We beoordelen de standaard Kwaliteitszorg (KA1) als Voldoende. VSO Eben-Haëzer heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat voldoet aan de wettelijke eisen. De school heeft haar kwaliteit in beeld en werkt met haar meerjarenplan en bijbehorende jaarplannen aan

verbeteractiviteiten. Het kwaliteitshandboek van de school zou geactualiseerd, verfijnd en verdiept kunnen worden. Door de vele wisselingen in aansturing is daar de laatste jaren minder aandacht voor geweest.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Bestuurlijke reactie op het Inspectierapport

Terugblik

Het College van Bestuur van de Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag Zeeland kijkt met waardering terug op het onderzoek wat de Inspectie van het Onderwijs uitgevoerd heeft binnen haar scholen. De Inspectie ziet dat er 'weer stabiliteit is in de aansturing'.

Huisvesting

De Inspectie heeft geconstateerd dat de dislocatie van het SO aan de Van der Biltlaan niet geregistreerd is als nevenvestiging. Het CvB zal voor 1 februari 2021 deze locatie als nevenvestiging van SO Eben-Haëzer laten registreren. Het proces is al in gang gezet. Wat betreft de huisvestingsproblematiek deelt het CvB de verontrusting die de Inspectie uitspreekt. Deze zorg wordt gedeeld met de gemeente Kapelle. Het Inspectierapport zal in die gesprekken een plaats krijgen.

Kwaliteitszorg

Het stelsel van kwaliteitszorg is in opbouw. Het CvB heeft ingezet op de inrichting van de organisatie. Het managementteam functioneert op een effectieve wijze en het CvB trekt in het bestuursplan lijnen met betrekking tot de toekomst. De aanbeveling van de Inspectie om het stelsel van kwaliteitszorg aan te scherpen wordt overgenomen. Met name de ontwikkeling van een beleidsagenda, waarin staat aangegeven waarover de schoolleiders rapporteren en op welke manier, is een interventie om te komen tot optimalisering van kwaliteitszorg. Hierover wordt het gesprek gevoerd met het Managementteam. In het cursusjaar 2020-2021 zullen bepaalde onderdelen al gerealiseerd worden.

Kwaliteitscultuur

Er liggen kansen in het schooloverstijgend delen van expertise. Het kwaliteitssysteem op de Samuëlschool is een voorbeeld van een goed practice die gedeeld moet worden op bovenschools niveau.

Jaarverslaglegging

Op diverse plaatsen in het rapport doet de Inspectie aanbevelingen om het bestuursverslag te verbeteren. Voor het recent opgestelde bestuursverslag van 2019 is een compleet nieuw format opgesteld (model PO-raad). In dit nieuwe format zijn verschillende aanbevelingen al verwerkt of deze zullen alsnog een plaats krijgen in het bestuursverslag van 2020.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

